

Redacția și Administrația
Reg. Maria 14
TELEFON 124
Birăria Anca
Piața Unirii 32.

CLUJUL

ZIAR SĂPTĂMÂNAL INDEPENDENT

Abonament:
Pe un an Lei 120—
Pe 1/2 an „ 60—
Pe 1/4 an „ 35—
Anunțurile se primesc după tarif.
Manuscrisele nu se înapoiază.

exemplar 2 Lei.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

În străinătate un exemplar 3 Lei.

ă v a ș

Uniunea organizațiilor românilor.

Uniunea organizațiilor naționale după cum am accentuat în numărul precedent, este necesară pentru asigurarea succesului luptei naționale, pornite la începutul anului, deși prin toate luptele naționale-române se urmărește același scop: asigurarea valorii intereselor române și a intereselor naționale. Realizarea unirii organizațiilor naționale-române este evidentă, avându-se în vedere, după cum s-a constatat din convorbirile, pe care le-am avut cu diferiți reprezentanți ai organizațiilor naționale. Tendința de unire a organizațiilor naționale este rezultatul conștient al acțiunii pe care le-am urmat cu conducătorul fascist Spătaru și conducătorii altor organizații aflate în vedere, că numai uniunea tuturor organizațiilor naționale, menite să servă interesele Tronului, Neamului și Țării. Conducătorul fascist, care va organiza lanțul organizațiilor naționale, va organiza congresul și propuneri organizaționale, pentru colaborarea, respective fuziunea organizațiilor naționale active.

Organizarea economică a românilor.

Organizarea economică a românilor este mai mult decât o problemă de viață, ea este și alături de noi, pentru a nu da prilej neamului, ca să aibă surse de hrană în lupta noastră. Anumite probleme, s'a alarmat pentru această problemă, văzându-se distrusă plată de resurse de câștig dintr-o țară și continuă uneltirile subterane. De! A fost călcată pe bătăturile! **Naționalism just** Dl Goga a declarat, că nu este antisemit și că în conferința Națională în marș" a accentuat nu antisemitismul, ci faptul că evreii se prea estind în țară, în special în viața economică, culturală și ziaristică tocmai în Ungaria, la a căror organizare evreimea a contribuit timp de 50 de ani. Organizarea aceasta a dlui Goga este aproape a tuturor românilor, în special a acelor, cari au avut în vedere să vadă opera destructivă și agresivă a mai multor elemente străine în Ungaria, în interdicția dictaturii evreiești manifestate în Ungaria prin sovietul Kun.

V. I. Moldovan.

Duplicitatea ungarurilor

Inarmarea Ungariei. — Noul pretensiuni maghiare. Represalii similare celor contra Germaniei.

Ungurii întreprinzând tratative cu românii pentru stabilirea unor relații amicale cu Ungaria, au declarat prin reprezentanții lor, că în acest scop sunt dispuși să ne dea cele mai sigure garanții în privința sincerității lor cu privire la stabilirea acestor relații amicale. Sinceritatea aceasta ungurii și-o dovedesc prin faptul, că se înarmează mereu cu gândul revanșei încât în Ungaria toate fabricele, cari sunt în stare să producă ceva pentru inarmarea ungarurilor, se ocupă exclusiv cu fabricarea lucrurilor necesare armatei în caz de război, dar le ascund. Un strein venit din Ungaria, ne declară, că Ungaria este una dintre cele mai bine înarmate țări în Europa. Armata maghiară, după cum s'a accentuat în mai multe rânduri o constituie funcționarii de stat și particulari, cari în fiecare țară sunt organizați din punct de vedere militar, deosebirea doar fiind numai, că nu poartă uniformă. La sate de asemenea sunt gărzi militare cari se pre-

zintă, ca și niște societăți sportive sau culturale, dar cari fac aproape în fiecare săptămână exerciții sub masca sportului etc. Ungurii, bazați pe această armată și pe tratativele, pe cari le-au întreprins cu românii pentru a sprijini și ușura acțiunea spionilor în România, după cum citesc în ziarele din Budapesta, cu ocazia delimitării frontierei româno-maghiare în Maramureș, pretind aproape întreg Maramureșul pe baza, că acesta le este necesar din punct de vedere economic. Aceste amănunte au apărut în gazeta economică „Pesti Tözsde" din Budapesta, într'un număr recent. Românii în astfel de împrejurări trebuie să pretindă în Ungaria un control permanent al Micii Antante pentru a preveni inarmarea Ungariei, care eludează tratatul dela Trianon întocmai ca și Germania, încât se impun chiar represalii contra Ungariei, chiar ca și cele franceze contra Germaniei.

Streinii în armata

Streinii în armata română timp s'au încadrat foarte multe elemente neromâne în armata română. Dintre aceștia soldații, deși nu din toate punctele de vedere, sunt destul de utilizabili, dar majoritatea ofițerilor neromâni, totuși nu este atât de potrivită intereselor noastre naționale, ca și românii. Fiecare națiune, după cum se știe, își apără mai cu tragere de inimă interesele țării proprii, decât a unei alte țări. Pilda cea mai elocventă în această privință ne-o servește Austro-Ungaria de odinioară, care s'a desmembrat din cauza, că fiind cosmopolitică, avea diferite neamuri în armată. Și aceste aproape toate lucrau pentru desmembrarea monarhiei, ca să-și asigure independența, respective dreptul de autodeterminare. Luptele, pe cari le-au dus naționaliștii în monarhia de odinioară împotriva stăpânitorilor lor, sunt destul de cunoscute, tocmai, ca și rezultatul obținut: desmembrarea monarhiei. Tot așa uneltirile subversive, pe cari le-au întreprins și le întreprind neromânii în România le cunoaștem foarte

manilor forțe armate

ci să căutăm să admitem în corpul ofițeresc numai români, pentru numai românii ne servesc garanțe pentru asigurarea siguranței și integrității statului. Aceste principii trebuie să le aibă în vedere fiecare partid și organizație politică română, ca să evităm un haos similar celui al Austro-Ungariei de odinioară.

Ciuntirea Banatului

Protestarea românilor. — Șvabii cer alipirea Banatului întreg la România. Dumineca trecută a avut loc în „Reduta" din Cluj o întrunire de protestare contra ciuntirii Banatului cu prilejul delimitării frontierei româno-jugoslave, cu care ocazie în schimbul orașelului Jombolea și a încă vre-o două sate, a căror populație este aproape în întregime neromână, se cedă din partea noastră mai multe comune românești. Cuvântările de protestare le-au rostit d.ii prof. Silviu Dragomir, Oct. Prie, Bogdan-Ducea iar din partea studenților Adam Popa,

arătând inconveniențele delimitării frontierei româno-jugoslave, prin care ni-se cauzează enorme pierderi.

Cu această ocazie amintim, că partidul poporului șvabesc din Banat a înaintat un memoriu către comisia interaliată, cerând anexarea întregului Banat la România, ori în cazul cel mai rău linia Timișoara—Vârșeț—Bazias.

Memoriul l-a înaintat comisiei, d.ii dr. Ștefan Frecot și Ion Beller, cu rugămintea ca acesta să fie prezentat conferinței ambasadorilor.

În urma acestor proteste sperăm, că se va reveni asupra hotărârii referitoare la delimitarea frontierei româno-jugoslave, pentru a nu ne ceda sârbilor comune cu populație aproape exclusivă românească și care populație a protestat și ea la rândul ei, revoltându-se, încât s'au provocat chiar și turburări sângeroase.

Cum se propagă

ideea națională la Alba-Iulia.

Lumea românească de multă vreme se agită de un sentiment puternic ce stăpânește inimile tuturor, cari au adus jertfe reale pentru ajungerea „Unirii" țării.

„Unirea" și dușman al națiunii a fost numit de către poetul neamului: Octavian Goga; „ideea națională". Aceasta idee națională stăpânește sufletele fiilor de român, pentru aceasta idee a murit și moare bravul dorobanț, această idee dă tărie și speranță tuturor, cari se luptă azi cu mizeriile vieții create de mulțea de către puteri în afară de noi, dar în cele mai multe cazuri de factori interni, cari pe lângă ruina materială a neamului românesc, ne jignesc și în cele mai sfinte sentimente.

... și dușman al națiunii decât să vezi o ceată de evrei în mătăsurile grele adunați la un grup la așa zisul „ceai dansant" și în fruntea acestei adunări să vezi un prefect român ba și colonel să nici nu vorbesc de ce ofițeri, grade inferioare? du-se lângă fustele evreiești bogărite pe spinarea român în Alba-Iulia „ideea națională" înțelesă și plătită la anul 1923 luni în viață în capitala simbolului național, la poalele „Domului" coronare, în cetatea lui „Mort pentru Ideea națională"

Neînțelegerile judecătorilor

În Transilvania s'au ivit neînțelegeri grave între judecătorii ardeleni și cei veniți din vechiul Regat.

Aceste neînțelegeri, cari de altfel sunt latente în întreaga administrație a Transilvaniei, au izbucnit în ultimul timp între judecătorii din Cluj, înlocuindu-se președintele de tribunal Nistor, — care era ardelean — cu regăteanul Praporgescu. În urma acestor neînțelegeri s'a pretrecut și incidentul care a avut loc între președintele nou al Tribunalului și Adonis Popov, și se afirmă, că în urma acestor neînțelegeri ar fi fost mutat și judecătorul Pordea la judecătoria de ocol. Judecătorul Pordea însă n'a voit să-și accepte mutarea.

În urma acestor neînțelegeri judecătorii din Cluj s'au grupat în două tabere: într'una regătenii protejați și'n alta ardelenii, gata de luptă până la extrem. Nu se poate ști, care tabără va fi mai tare, pentru că regătenii, fiind liberali vechi, sunt favoriții guvernului liberal, iar între ardeleni de asemenea sunt liberali cu mare — trecere la liberali, cum este și Pordea. Neînțelegerile între ardeleni și regătenii, cari fac serviciu în Ardeal, de altfel sunt la ordinea zilei, pentru că regătenii îi apostrofează mereu pe „doctoni” ardeleni, iar ardelenii pe regăteni „cu diplome din Paris”, cu toată ar trebui să dea dovadă de patriotism și evitând neînțelegerile, să-și arate istețimea prin muncă, nu prin lupte deunătoare.

Deocamdată ajunge atât!

Pozne

Mulțumită Publică Consiliului orașenesc.

Mortó: Recunoșcători și deobligați. Din partea unui „românaș de lae, alb ca pana corbului”, primim la redacție cu rugămintea de a le publica următoarele:

Domnilor dăla oraș!

Dupăce atâta de mult bine mi-ați făcut, nu aș fi om de omenie dacă nu aș mulțumi și nu v'aș dori să vă alduiască Dumnezeu. Că știți Măriile Voastre eu sunt acela, care iarna trecută toată draga de ierună am hodinit într'o pivniță sub răpa cetății, colo unde căzuse bolovanul hăla mare de stricase vre-o șase case. Să vă alduiască Dumnezeu și pentru ăla bine, că mureau purdeii de frig pe uliță. Așa am acoperit pivnița cu pae și ocaduri furate din gardurile vecinilor. — Asta între noi vorbim amu prietenește — și nici din pricina bolovanului nu am avut nici un bai. Numai primăvara mi-au murit doi purdei, da nu e nimic în durat frig iarnă, ca să vă fac foc atâta dă le la bieții purdeii răcucii de ei, dar mi mult foame ca imăvara când am iarbă verde.

Și vă rog să mă rărați că au murit purdei destui hal

și să fie și mai bine. Că m'au dată dela oraș, căm dă să vă zică mă face în acest oraș. S'au Când am întreat au spus că în răpa

poate face casă că e oprit de când a căzut bolovanu.

— „Nu-i nimic dacă piere neamul țigănesc” — au răspuns domni, — dar eu nu m'am supărat, că mi-au lăsat să fac casă.

Amu să veniți li noi acasă domnule primarăș și primnotarăș — să mă calce Devla dacă nu-i ca la împăratu turcesc. Numa fereastră aia nu-i. Că am săpat noi destul în deal mă rog dă iertare, da n'am dat de partea ha cu lumină. Să ne mai ierțați și asta una, că de nu ați fi fost domniile voastre alduiască-vă Devla, n'aș avea nici azi așa casă faină.

Păi dacă veniți să ne faceți vizita, să știu la timp mâniile voastre, că drumul pâla noi nu-i dăla neted. Că p'aci devale, de multe ori și-au spart capul purdeii. Și eu am căzut odată dă nu m'ani putut lăsa pe piciorul stâng două săptămâni, da aia a fost când am gătat cu casa și lumea zice că am fost beat. Dă bună seamă că ea știe mai bine că pă ea o bat când sunt beat, doar nu pă altu.

Numa un bai tot mai este. ăla, că amu toți țigani zărnoși, fac casă lângă casa mea cinstită și până să vezi cu ochii în răpa asta alduită de Dumnezeu tot săpături vezi, parecă ar fi potoci — batăi Doamne. Ba de au timp vin și dăia mai spălați aibi nu numai dai noștrii. Asta-i mare bai mă rog dă iertăciune, că nu mai putem trăi așa cum am vrea noi. Că știți Măriile Voastre că între Domniile Voastre trăiți altcum că d'ați avea vecini ca ăști d'ai noștrii.

D'aia tot vă mulțumesc că m'am ales și eu cu casă. M'am gândit să plec să Vă pup când am gătat casa, da femeea spunea că cum am să mă pup eu când nu ni-am spălat din vara trecută. De bună seamă că știe mai bine că cu ea mă pup mai des. Păi a venit frigu și amu iar nu mă pot spăla până la vară. Așa a rămas să vă pup când o fi cald. Da dacă întâlniți pe domnu ăla care împarte locuințe să-i spuneți că batăr că m'a dat afară când am cerut și eu o gaură de casă pântu purdei; mergeți întâi pă el il pup că Doamne fain om-i alduiască! Devla că la mulți le-a dat casă. Apăi dacă Măria Sa nici amu nu are casă să poțtească la mine, că hal Domnului amu am și eu casă mare și il omenesc cinstit cu copii cu tot.

Amu am pus pe purgelu ăi mai mic să învețe să prindă cu sârma aia. De bună samă știa fel de meseriași sunt căutați de către domni dela oraș. Păi eu il învăț că știți Măriile Voastre, când eram tânăr cur fugeam cu hăla aveau or zghif cum drac îi zice de am prins odată și cănele Mării Sale a vechiului primar, pentru care faptă m'au și bătut pandurii hăi dela primărie dă am promis că nu mai prind cât ăi hău nici un căne, nici n'am mai prins numai câte un purcel și câte o găscă. Să mă calce Devla — i adevărat. Da n'a văzut nimeni. Așa am zis și la poliție și hal Domnului nu am păfit nimic. Numa vr'o doi pumni am căpătat, da vedeam eu că ăia din prietenie. Da purcelu ăi m'ancasem deja. Amu treaba mea de grija mea. Să mă ia dracu mă folosesc dă pretenie. Că să știți că eu vă las să vă folosiți de pretenia mea.

Alăalt purgel il învăț să umble cu butoaiele. ășta meșteșug e mai spurcat cei vorba, da tare folositor să mă credeți Măriile Voastre. Altu am vrut să-i fac potcovar cinstit. Da ăla zice că el nu face potcoave că au cai hăi morți dăstule. Va să zică meșteșugu ăsta-i să umble după potcoave de cai morți. Auzit-am eu destul de ășt meșteșug. Spuneau și către mine dăstul,

da să nu ajung luna cu mâna și soarele cu picioarele dacă am luat eu potcoava dăla vr'un cal mort. Să mă bată Devla să trăiesc tot cu purcei fripti dă nu i adevărat.

Da amu nu mai scriu, da mulțumesc din nou că ați făcut case în ășt oraș, pentru tot omu cinstit. Vă pup mâna Măriile Voastre cu multă prietenie:

Cioară lui Purdel,
locuitor în Cluj, Răpa Cetății
(Str. Rufe Gătu. Nr. 13.)

Expulzările și încetățenirile

Dispoziții bune și proiect neromânesc.

Autoritățile, revenind asupra dispozițiilor luate în privința indizerabililor, au hotărât să nu mai acorde străinilor prilej pentru a rămânea timp mai îndelungat sau a se domicilia în România, având în vedere, că aceste elemente nu ne sunt favorabile.

În legătură cu dispozițiile amintite este necesar a se accentua, că cu toate aceste proiectul de lege referitor la încetățeniri, respective naturalizări, este mai concesionabil acceptând, ca

streinii, cari trăesc deja de 5—10 ani în România dela prezentarea petiției de naturalizare, pot fi încetățeniți,

cu toate că în alte țări și chiar și în America, a cărei constituție este recunoscută ca una dintre cele mai liberale constituții,

termenul încetățenirilor nu se reduce dela 10 ani

Dispozițiile prevăzute în proiectul legii române de încetățenire în aceste împrejurări, se înțelege foarte ușor de ce

au provocat consternație printre români

cari au în vedere în primul rând interesele Tronului Neamului și Patriei.

Românii, dacă redactorii proiectului și-au înțeles greșit mernica, așteaptă, ca baremi Parlamentul să-și facă mai conștuit datoria.

Chestiunea expropriierilor din raza Regionalei CFR. Cluj.

Este în deobște știut că în preajma războiului pe cuprinsul întregului Ardeal s'au făcut exproprieri în baza legii de prestație de războiu. Cum este foarte natural aceste exproprieri s'au executat cu rezerva unei prealabile despăgubiri. Pentru achitarea deposedaților de terenuri s'a votat anul trecut un credit de 4 milioane lei.

Totuși, nici până azi acei cărora li s'au luat pământuri în folosul CFR, nu au fost despăgubiți și bat necontenit drumul Clujului pentru a-și încasa drepturile legale.

Trebuie să notăm că cei deposedați sunt foarte mulți deoarece în Ardeal s'au amplificat multe zeci de linii și gări prin expropriere pentru cauză de utilitate publică.

Întrebăm pe dl Ministru al comunicațiilor ce măsuri înțelege să ia pentru urgenta achitare a sumelor ce datorază deposedaților?

Nu considera oare că este un atentat la apropietate neplata la timp a pământurilor expropriate? Și aceasta cu atât mai mult că chiar în prezent tot locuitorii deposedați plătesc dările funciare pentru terenuri ce aparțin CFR. de ani de zile.

Impozitul

Administrația financiară a Cluj aduce la cunoștința exploataților localurilor de spectacole și distracție publică, că în conformitate cu legea respectivă, sunt obligați ca până la 15 Decembrie, să facă declarațiuni scrise la această administrație, arătând: 1. Numele exploataătorului; 2. Felul spectacolului; 3. Strada și Nr. unde funcționează; 4. Dacă e locul permanent sau temporar; 5. În ce clasă se află clasificat de către Comisia respectivă, pentru impozitul pe consumațiuni (aceasta pentru localurile din oraș, stațiuni balneare și chimaternice cari s'ar găsi clasificate. 6. Venitul net la care a fost impuse de către comisiunile de recensământ și impozitul ce are a plăti pentru anul 1924/24 pe baza impunerilor făcute de numite Comisiuni.

Cei ce nu vor face declarațiuni în termen sunt în contravenție

Administrația financiară.

O româncă activă

Suntem siguri că mulți dintre clujeni și chiar din întreg Ardealul vor fi cunoscând pe harnica D-ră Letiția Cucuiu fostă profesoară, iar de prezent proprietară magazinului de lucru de mână și țesături românești, obiecte pirogravate, etc.: „Progresul” din Cluj. Este un adevărat merit că d-sa — prin propria-i muncă și sârguință, a ajuns să posedă acest giuvaer de prăvălioară, care ridică decorul pieții noastre, unde lucrează, cultivând arta națională.

În timpul acestor doi ani, de când funcționează acest local, d-sa a făcut dese călătorii prin multe orașe și sate ale țării noastre, ca să cunoască și să adune toate varietățile de costume românești, țesături naționale și lucruri prețioase de mână. Iar acum după s'a introdus bine în toate ale acestei branșe, a avut deosebitul curaj, să meargă în America, unde înființând o expoziție din cele mai atractive lucruri naționale românești nu numai că ridică vază țării sale în fața streinilor de acolo, dar chiar în decursul câtorva săptămâni decând s'a stabilit în New-York, a ajuns la rezultate frumoase, desfăcând prețioasele obiecte duse din țară și exoperând comenzi pentru țară; e de știut că americanii sunt dornici de a cunoaște porturi și obiceiuri din alte țări și răsplătesc frumos ocaziunile rare ce li-se oferă pentru ajungerea acestui scop.

Astfel în decurs de o lună de activitate D-ra Letiția Cucuiu a trimis 40.000 lei surorii sale încredințată cu conducerea magazinului „Progresul”. E drept că îi scrie că lucrează din toate puterile, dar nu regretă nici un moment că s'a lăsat condusă de această inspirație ideală de a purta frumosul țării noastre pe plaiurile streine, din care în primul rând dânsa are răsplata, iar noi fala de a fi admirați printr'ansa și prin arta aparținătoare neamului românesc.

Li urăm reușită și de aici înainte și o așteptăm plini de încredere, căci probabil în luna Februarie se reîntoarce, când vom scrie mai detaliat despre aceasta, — dupăce am luat informații personale.

Redacția

și

Administrația

Cluj Reg. Maria 14

TELEFON 124

Librăria Anca
Cluj, Piața Unirii 32.

CLUJUL

Abonament:

Pe un an Lei 120—

Pe 1/2 an „ 60—

Pe 1/4 an „ 35—

Anunțurile se pri-
mesc după tarif.Manuscrisele
nu se înapoiază.

ZIAR SĂPTĂMĂNAL INDEPENDENT

Fiecare exemplar 2 Lei.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

În străinătate un exemplar 3 Lei.

Uneltiri destructive

Evenimentele, cari se petrec jurul nostru, nu ne permit să gândim cu arma la picior atunci, când nu numai înafară, dar și înăuntru țării suntem înconjurați de dușmani streini intereselor românești, dușmani mai periculoși, și cei dinafară, pentru că lucrează subversiv, în întuneric, exloatând încrederea publicului românesc, în multe cazuri chiar cu sprijinul unor organe administrative inconștiente din punct de vedere românesc. Acești dușmani intereselor românești au reușit să seducă chiar și oficialitatea noastră, prezentându-i prin câțiva oameni de ai lor un „vast complot“ tinerimei române contra... conducătorilor țării. Dușmanii noștri subversivi au știut, că prin această metodă vor putea seduce oficialitatea noastră, pornindu-o contra țării, care tocmai în interesul oficialității noastre s'a inițiat, pentru a sprijini autoritățile române în acțiunea necesară asigurării garanței statului nostru.

Atât oficialitatea noastră, cât și dușmanii noștri, sunt convinși, că nu există nici un român adevărat, care să conspire contra oficialității române, în desinteresul țării și al țării. Și cu toate acestea am avut ocazie să vedem, cum unele organe administrative, influențate de dușmanii intereselor române, au devenit unelte ale unor numite prese străine intereselor românești, care-și continuă activitatea în serviciul banului strein. Românii nu cred, că ar exista un partid adevărat românesc, care să ajungă la cârma țării, să guverneze după placul anumitei prese, și a căror reprezentanți n'au nimic comun cu românii adevărați. Prin urmare nu ne putem închipui nici despre guvernul actual, că s'ar lejerosi pentru a servi ca uneltă a dușmanilor noștri în răspunderea porții contra tinerimei române conștie de interesele românilor.

Ori-ce partid adevărat românesc — fie la putere, fie în opoziție — nu poate, decât să aprobe mișcarea tinerimei pornită pentru remedierea răului românesc, convingându-se, că, dacă dușmanii intereselor românești nu vor fi stânjeniți în continuarea propagandei și uneltirilor subversive, atunci ne vom prăbuși în scurt timp, ajungând robii precupeților de neamuri, ca și rușii, etc.

Toți românii adevărați și conștienți își dau perfect de bine seama, că România a fost reîntregită prin vitejia românilor, dar cu toate acestea încă nu este într'adevăr cucerită de români, pentru că în cea mai mare parte o stăpânesc dușmanii intereselor române, pe când românii în cea mai mare parte, nu sunt, decât unelte lor, fără

să li-se dea posibilitatea, ca să se valideze. Tinerimea română tocmai la înlăturarea acestui inconvenient a căutat și caută să contribuie, sprijinind factorii țării în acțiunea pentru recucerirea țării dela dușmanii neamului nostru, cari au sedus autoritățile cu „descoperirea“ unui vast complot îndreptat împotriva... miniștrilor români. De fapt însă un complot al tinerimei române îndreptat contra românilor dela cârma țării n'a exis-

tat decât în mintea dușmanilor noștri reprezentați prin anumita presă vândută intereselor streine neamului nostru!

Guvernului prin urmare, în aceste împrejurări, nu-i rămâne decât să se intereseze mai deaproape de uneltirile subversive ale dușmanilor noștri, interzicându-le să-și prezinte ziarele ca organe românești și nepermițându-le să le redacteze exclusiv în românește. V. I. Moldovan.

Remanierea guvernului

Guvernul remaniindu-se, au mai fost designați miniștri Tancred Constantinescu la industrie și comerț; Săveanu la comunicație și Dimitrie, vicepreședinte al Senatului, la justiție, eșind din guvern Sassu, Banu, Cosma și Florescu. Dl Lepadatu intră în guvern, în locul dlui Banu, dl Moșoiu rămânând fără portofoliu, împreună cu dl Văitoianu. Dl Ion Brătianu și-a ales interele. Lista aceasta urmează a fi sancționată.

Momente

Nerușinarea ebredistilor.

Dl. Drumond, secretarul Ligei Naționale a fost săptămâna trecută la Budapesta pentru a studia situația Ungariei, Guvernul maghiar cu această ocazie i-a prezentat câteva dovezi false pentru a-i arăta, că ungerii în statele succesoare sunt foarte rău tratați. Și guvernul maghiar, care uneltește mereu contra României în special, mai are nerușinarea să declare, că are intenții serioase pentru a crea legături prietenoase cu statele scesoare!

„Aurora“ impertinentă.

Ziarul roș „Aurora“ care apare sub apucăturile patrioticului român verde Wolf numit azi dr. Lupu, în legătură cu amănuntele referitoare la „complotul“ fascist, apărute în unele ziare din străinătate, în felul relatat în ziarele pretinse a fi românești, întreabă: „tot „anumita presă“ a alarmat străinătatea și de astă-dată și tot opera lui „Schloimsohn“ este?“

Accentuăm: da, pentru că „schloimsohn“ informează ziarele streine intereselor noastre, fiind corespondent-complice al ziarelor dușmane intereselor noastre!

Influență streină?

„Ellenzék“ după ziarele pretinse a fi românești, dar streine tuturor intereselor românești, publică știrea, că dl Mărzescu, la un banchet, care a avut loc în Iași, ar fi declarat, că mișcarea fascistă, respective antisemită, se datorește influenței streine. Românii de altfel nu pot crede, că un român să fi declarat astfel de lucruri, decât într'adevăr influențat de streini, pentru că în mișcări naționale românii nu ascultă sfaturi streine. Aceasta o dovede tinerimea română prin repetițiile protesturi contra mistificărilor publicate în „Adevărul“, „Lupta“, „Dimineața“, „Aurora“ și alte ziare pretinse a fi trâmbițele intereselor românești.

Desființarea Operei din Cluj

— Uneltirile bucureștene. —

Opera Națională din Cluj în fine și-a reluat activitatea, artiștii încetând să-și mai continue greva, după ce și-au primit lefurile. Cu toate acestea chestia Operei nu este rezolvită, decât provizoriu, până ce se epuizează subvenția primită. Acordarea unei noi subvenții nu este sigură, pentru că, după cum suntem informați,

într'adevăr se urmărește desființarea Operei Naționale din Cluj.

Acordarea unei noi subvenții nefiind sigură, cum am accentuat, după epuizarea prezentei subvenții, artiștii probabil iar vor declara grevă și poate mulți vor și pleca pentru a-și asigura în alte locuri existența. Acest scop se urmărește la București,

Opera din Capitală ni-zuind să-și acapareze câteva talente dela cea din Cluj,

lăsând în plata Domnului artiștii, de care n'are nevoie.

Diracțiunea Operei din Cluj, ar trebui în tot cazul să intervină la timp pentru a împiedica eventuala desființare a Operei, asigurându-i subvențiile necesare. În primul rând, pentru salarizarea la timp a artiștilor, ar fi necesar să încheie convenție permanentă cu vre-o bancă din Cluj, ca să-i avanseze din caz în caz sumele necesare în contul subvenției aprobate pe fiecare an. Astfel s'ar putea asigura activitatea Operei, înlăturându-se uneltirile subversive, prin cari se urmărește desființarea Operei.

Atât Opera, cât și Teatrul Național însă după cum am accentuat în repetite rânduri, ar trebui să-și atragă publicul prin variarea continuă a programului, publicându-și în fiecare zi programul săptămânal, ca publicul să aibă ocazie să-și aleagă reprezentațiile.

Acțiunea românilor creștini

Pentru propaganda națională înființează un ziar zilnic.

„Liga Apărării Naționale Creștine“ a lansat următorul apel semnat de mai mulți profesori, politicieni și ofițeri români conștii de datoria ce-i așteaptă în viitor:

Frați Români! Nu există pe lume țară civilizată și organizată care să nu-și aibă „presa ei națională“ prin care să-și apere și să-și susție interesele. Noi nu avem presa noastră; iar presa zisă românească, fiind în mâinile streinilor de neam și lege, lucrează contra intereselor noastre naționale.

Secțiunea „Ligei Apărării Naționale Creștine“ din București, acum trei luni, a hotărât să curme acest neajuns, prin înființarea unui mare ziar zilnic, care pe lângă știrile din toată lumea, va avea articole scrise de naționaliștii cei mai de seamă ai românilor. Și pentru aceasta va înființa și o tipografie proprie, în București. Opera nu este însă completă. Un singur exemplu nu este de ajuns. La tendința streinilor de a ne acapara toate instituturile grafice, trebuie să răspundem și noi — dacă nu voim să pierdem ca națiune — cu cumpărarea și exploatarea a cât mai multe tipografii, jurnale, etc; — căci nu degeaba se zice: „ai presa, ai puterea“. Se mai știe de asemenea, că țara unde tiparul este răspândit mai mult, este țara cea mai civilizată. Acaparând noi românii, aceste instituturi, vom putea fi siguri de păstrarea curată a nației. Cărți eftine, bine scrise, cărți cu învățături morale ne trebuiesc. Nu le vom putea avea, atât timp cât tiparul va fi în mâni streine neamului nostru, cum sunt acum. Acești streini ne falsifică credința, poezia și întregul scris al neamului nostru.

Secțiunea Ligei Apărării Naționale Creștine din Iași, pătrunsă de aceste neajunsuri ale neamului nostru românesc, consideră că ar fi o dezertare de la datorie dacă, nici acum în al unsprezecelea ceas, nu am deschide ochii și dacă nu vom face sacrificii pentru o cauză atât de sfântă, subscrind acțiunii pentru înființarea și a unei tipografii proprii a Ligii, la Iași.

Pentru aceasta Liga a luat inițiativa constituirea unei societăți anonime pe acțiuni cu un capital de 3.000.000 lei, și roagă pe toți acei ce-și iubesc neamul, țara și credința strămoșească, de a veni alături de ei, spre a înfăptui aceea-ce este absolut necesar și fără de care, am fi mult întârziată în izbândă progresului nostru cultural. Acțiunile vor fi nominative, în valoare de cite 200 lei, ce se vor achita în trei rate, plus 20 lei de fiecare acțiune subscrisă, pentru cheltueli de constituire. Primul vărsământ de 40% se va face imediat la subscriere, iar celalalte două, după hotărârea consiliului de administrație. Subscripția se poate face chiar de acum în Iași la reședința Ligei Hotel Bejan, la Librăria Ionescu Str. Lăpușeazu și la Banca Iașilor Str. Ștefan cel Mare.

Reîntregirea Ungariei milenare.

Conferința dela Haga în serviciul guvernului dela Pesta.

Ungurii au convocat la Haga conferința „Asociației Popoarelor” înființată și susținută de guvernul maghiar pentru propagarea intereselor magnaților, susținând *necesitatea reîntregirii Ungariei.*

„Asociația Popoarelor” ai cărei membri sunt câțiva magnați streini, cari sărăcind au intrat în serviciul guvernului Horthy, se înfățișează lumii ca un fel de subsecție a Ligei Popoarelor, deși în realitate nu-i, decât secția de propagandă maghiară înființată în Geneva și care secție molestează mereu Liga Națiunilor cu serii întregi de mistificații, căutând să arate, că *pacea lumii numai prin reîntregirea Ungariei se poate asigura.*

La această conferință „delegații” unguri au căutat să arate, că minoritatea maghiară ar fi într-o situație deplorabilă în țările succesoare, rezumându-și mistificațiile în fraza lipsită de orice bază, că „convenția referitoare la respectarea drepturilor minoritare asigurată prin tratativele de pace respective, în România, Jugoslavia și Cehoslovacia nu se ia în considerare” și astfel au cerut

convocarea unei noi conferințe de pace și revizuirea convenției Ligei Națiunilor.

Delegații clicei Horthy—Aponyi în legătură cu aceste mistificații s'au plâns, că

Cehoslovacia n'a aprobat statutele subsecției minoritare din Cehoslovacia

și astfel reprezentanții minoritari din Cehoslovacia nu pot participa la desbaterile „Asociației Popoarelor”.

Lumea însă cunoaște destul de bine uneltirile clicei magnaților maghiari, ca să nu creadă mistificațiilor hăbăucilor dela Pesta. Cu toate aceste însă românii *ar trebui să nimicească orice acțiune a clicei maghiare, care și acuma mai visează revizuirea*

tratatelor de pace pentru reîntregirea Ungariei, pentru că această clică lucrează și subversiv contra consolidării statelor succesoare, cărora pe față le oferă tratative de prietenie, ca să nu presupună uneltirile subversive bazate pe spioni și complotiști.

V. Patria.

Expulzarea străinilor

— Dispoziții bine-venite. Cum se execută expulzările? —

Ministerul de interne a luat în fine dispoziții pentru expulzarea străinilor, cari fiind elemente dubioase, la noi nu contribuiau, decât la îngreunarea vieții administrative și scumpirea mijloacelor de trai. Ziarul „Clujul” a accentuat în mai multe rânduri necesitatea expulzării străinilor, având în vedere, că din Rusia, Austria etc și în special din Ungaria, au invadat în România foarte multe elemente dubioase, cari streine intereselor noastre, nu caută, decât să ne îngreuneze consolidarea prin diferite uneltiri subversive, sub protectoratul unor întreprinderi neromânești.

Inspectoratele muncii, în urma dispozițiilor primite, observând, că funcționarii și muncitorii streini au încurajat mai multe întreprinderi românești, ca să-i înlăture pe români din toate serviciile lor particulare, n'au putut face altfel, decât să opineze serviciilor de siguranță expulzarea acestor clemente streine intereselor românești, dând loc astfel funcționarilor și lucrătorilor români la întreprinderile din România, pentru că foarte mulți funcționari și lucrători români, erau lipsiți de câștigurile necesare pentru a-și asigura mijloacele de trai.

Inspectoratele muncii, în cea mai mare parte își fac datoria destul de conștiincioase în privința opiniei expulzării, dându-și seama de importanța și necesitatea acestor expulzări, dela care depinde validarea intereselor române.

Serviciile de siguranță în tot cazul să aibă în vedere, că sunt foarte multe elemente dubioase, cari sub diferite motive, pentru a-și asigura libera petrecere în România, au cerut să fie încetățeniți, prin acest procedeu evitând controlul necesar. Astfel aceste elemente prezentându-se deja, ca cetățeni români, evită controlurile, cu toată n'o să-i încetățenească autoritățile române, având în vedere, că n'avem ne-

Viața în America

— Lămuriri pentru acei cari pleacă în America —

În ultimul timp foarte mulți români au început să se ocupe cu ideea de-a pleca în America și astfel credem necesar a-i lămurii

asupra vieții din America, pentru a fi complet orientați.

Să nu creadă nimenea, că America este canaanul vechii publicăm în rezumat scrisoarea d-lui Pompiliu C. Popescu, șef departamentului extern la „Colonial Trust & Co.” în Fanell (America). În această scrisoare se susține, că intelectualii, cari n'au știu englezește, n'au ce căuta în America, pentru că sunt foarte mulți intelectuali, cari își plănuiesc zilele prin fabricile americane, muncind la lucrări brute, ca și oricare lucrător. Lefurile, în proporție de prețuri, de-asemena nu sunt atât de fabuloase, după cum cred unii socotind dollarii în valuta respectivei țări, pentru că mijloacele de trai, în proporția câștigului, sunt aceleași, ca și în oricare țară.

Lefurile funcționarilor nu sunt mai mari, decât ale meseriașilor. Dintre meseriași, cei mai bine plătiți sunt vopsitorii, zidarii, tâmplarii și mecanicii, cari câștigă între 200—300 dolari lunar. Lucrătorii de fabrică 100—200 dolari. Alte meserii între 100—200 dolari. Un contabil începe cu un salariu de 80 dolari lunar și avansează la 150 dolari în 10 ani. Un medic ia pe o vizită 2 dolari. Preotul pe lângă salariul lui de venite laterale face între 125 până la 200 dolari.

Chiria unei locuințe este între 35—75 dolari lunar. Camera la hotel 2—10 dolari la zi. Odaie privată și mobilată 15—40 dolari lunar. Un costum de haine 25—75 dolari. Ghetele 5—10 dolari. Kilogramul de carne 40 cenți până la 1 dolar. Zahărul 25 cenți kilogramul. Pâinea tot 25 cenți kilogramul. Duzina de ouă 50 cenți. Untul 1 dolar kilogramul.

Prin urmare socotindu-le acestor după câștigul în dolari, rezultă, că pe la sfârșitul unei luni tot fără bani rămâne și americanul salariat, ca și europenii în patria lor, pentru că deosebire nu-i decât socotită în valuta noastră, pe când mijloacele de trai sunt aceleași.

—

Comemorarea revoluției române din Ardeal — 1918. —

În 28 Octombrie se împlinesc cinci ani dela descompunerea armatei austro-ungare, prin înfrângerea dela Piave care a provocat revoluția națională a neamurilor din robia „pajurei cu două capete”, neamurile din monarchia austro-ungară, care se desmembră, nizuind să-și asigure independența, pe baza punctelor wilsoniene.

Între acei cari contribuind la descompunerea armatei austro-ungare, au pornit acțiune pentru a-și asigura independența, primii au fost croații și cehoslovacii, cari și pe români i-au ajutat foarte mult în acțiunile naționale pornite pentru distrugerea jugului austro-ungar. Astfel cehii ne-au ajutat regimentele române ardeleni, cari erau în Boemia, să se organizeze în gărzii naționale, retrimițându-le în Ardeal, ca să-și apere pământul strămoșesc de uneltirile oligarhiei maghiare și să-și asigure independența.

În Ardeal domina un haos complet, când a sosit din Praga la Cluj

un regiment de români bucovineni. Acest regiment înarmat în Boemia trecând spre Bucovina, s'a oprit în Cluj, dând sprijin românilor ardeleni să-și organizeze primele gărzii naționale, a căror înființare căuta s'o împiedice generalul maghiar Siegler, pe atunci un fel de comandant militar teritorial în Ardeal numit de guvernul Károlyi. Românii ardeleni, în fine sprijiniți de regimentul românilor bucovineni, sosit la Cluj, cu toate aceste și-au putut organiza gărzile naționale necesare, datorită în primul rând îndrăzneței d-lui dr. Amos Frâncu, care cu un curaj de naționalist înfocat, în calitate de prezident al Consiliului Național Ardelean din Cluj, a refuzat să recunoască competența comandantului teritorial Sigler de-a dispune și asupra gărzilor române ardeleni.

Generalul Siegler în schimb, căutând să împiedice acțiunea gărzilor române, a refuzat să dea românilor ardeleni arme și muniții. Românii însă

s'au aprovizionat singuri cu arme și muniții, ocupând câteva depozite de arme, etc.

Organizarea și înarmarea gărzilor române, ungurii o priveau cu o deosebită dușmănie invidioasă, în special, că românii, în dreptul lor de auto-determinare, purtând tricolorul român la chipiuri și în butoniere, le dădeau unghiurilor să înțeleagă, că doresc unirea cu România. Aceasta nu le convenea ungurilor și astfel căutau mereu să provoace lupte de stradă cu românii. Încăerările și hărțuile erau la ordinea zilei, chiar și atunci când „Consiliul Național”, înființat mai târziu în Arad, a convocat „Sfatul Național” la Alba-Iulia pentru a lua hotărâri conform punctelor wilsoniene.

Hotărârile dela Alba-Iulia, au agravat și mai mult situația românilor ardeleni în Ungaria desmembrantă.

Generalul Siegler, împreună cu profesorul Apathy, care era comisarul ardelen al guvernului Károly, a luat dispoziții să se aducă la Cluj detașamente de săcui pentru a nimici gărzile naționale ale românilor ardeleni. Românii în schimb au concentrat în

apropierea Clujului o mulțime de mototrupieri înarmați pentru a ține piept atacurilor săcuiști. Dar n'au îndrăsnit să atace nici ungurii și nici săcuii și astfel nici gărzile românilor ardeleni n'au atacat. În schimb ungurii și săcuii terorizau locuitorii români inofensivi, silind foarte multe familii să se refugieze. Cu toate aceste în Ardeal n'au prea îndrăsnit ungurii să maltrateze populația română ca și în jurul Aradului, la Șiria, etc. Românii erau în cea mai favorabilă situație la Blaj, unde populația fiind întreagă română, s'a putut organiza mai bine și mai repede, având și intelectuali mulți.

În Blaj gărzile române au fost atât de îndrăznețe, încât au atacat chiar și trenuri germane, despoind-i pe germani de muniție și arme. Aceste trenuri erau rămășițele generalului Mackensen, cari gonite din România, se retrăgeau în Germania.

La 24 Decembrie intrând apoi în Cluj armata română regulată, ordinea a fost complet restabilită în Ardeal unit acuma pe veci cu România.

V. D.

Chestia autobusurilor Clujana

...pentru cursele de automobile și autobu-
suri în Cluj și chiar și în alte lo-
cații și astfel este necesar să re-
măsuăm aceste taxe, exagerate
pentru interesul publicului.

Automobilele și autobuserile de
clase la noi în Cluj nu constituiesc
un lux special, ci un rău necesar,
rându-se în vedere, că aceste înlo-
cări în Cluj tramvaele electrice ne-
cesare, iar în afară de Cluj, înlocuiesc
 mijloacele practice de comunicație, cum
sunt căile ferate, neavând rețele ferate
suficiente pretutindeni. Dar cu toate
aceste taxe de automobile și autobu-
suri nu pot fi atât de exagerate,
ca și la căile ferate, cari sunt admira-
te cu o multime de salariați,
întrucât autobuserile și automobilele
sunt atât de mari spese, ca și căile
ferate. Prin urmare taxelor, cari se în-
seamnă la cursele de autobu-
suri și automobile nu li-se poate justifica prin
nimic exagerarea.

Astfel cum se poate, că la cursele
de autobu-
suri, de pildă până în Co-
cna, să se încaseze 60 lei, pe când
trenul acest parcurs costă abea
pe-o 10 lei?

Ori orașul este cointerestat în a-
astă afacere? Ori cum ar fi chestia,
proprietarii automobilelor și autobu-
suri încasează zilnic vre-o 10—20 mii
pentru curse, care sumă constituie
aproape în întregime profit net, în
una călătorilor, pe cari dacă am a-
a introduse tramvae electrice, ca și
Arad—Podgoria, nu i-ar costa mai
mult drumul amintit, decât vre-o
10 lei.

Consiliul orașului în tot cazul are
puterea să intervină pentru înfrânarea
acestei specule și să ia dispoziții ur-

Presă românească

Necesitatea unei prese adevărat ro-
mânești, devine din ce în ce de o im-
portanță urgentă, încât, după cum am
amintit într'un număr recent, mai mulți
români conștii de menirea, pe care o
are presa în viața publică, sunt hotărâți
să intervină, ca să nu se permită
să apară ziare exclusiv în româ-
nește, decât celor redactate și susținu-
te de români, ca să nu se poată
exploata încrederea publicului. O lege
care facest sens, evident, ar fi foarte fo-
toitoare întreselor românești, contra
ora uneltesc în mod subversiv zia-
rele din „anumita presă” pretinse a fi
românești.

Toată lumea știe, că publicul ci-
vilității se orientează după ziare și zia-
rele influențează considerabil opinia
publică, pentru că nu toate elementele
suscit nuanța ziarelor. Astfel ne putem
aminti și faptul, că o sumedenie de
ziare streine intereselor noastre, apar
în limba română, impunându-se pu-
blicului nostru ca ziare românești,
întru a-l influența în direcția intere-
selor unor dușmani ai românilor. Unel-
tele aceste subversive ale dușmanilor
naționalismului trebuiesc împiedicate ur-
gent, ca să nu ajungem în soarta
Rusiei etc. pe cari tot zia-
rele subversive le-a adus în situația
în care se distruge prin proprii lor fii
cunoștințele de ziarele subversive în
interesul cliței mercantile a popoarelor!

Din aceste motive românii pretind,
ca să nu li-se permită altor ziare să
apară exclusiv în limba românească,
decât celor adevărat românești, pen-
trăcă românii, în interesul prosperărei
României, au nevoie de o presă ade-
vărat românească.

...pentru cursele de automobile și autobu-
suri în Cluj și chiar și în alte lo-
cații și astfel este necesar să re-
măsuăm aceste taxe, exagerate
pentru interesul publicului.

Automobilele și autobuserile de
clase la noi în Cluj nu constituiesc
un lux special, ci un rău necesar,
rându-se în vedere, că aceste înlo-
cări în Cluj tramvaele electrice ne-
cesare, iar în afară de Cluj, înlocuiesc
 mijloacele practice de comunicație, cum
sunt căile ferate, neavând rețele ferate
suficiente pretutindeni. Dar cu toate
aceste taxe de automobile și autobu-
suri nu pot fi atât de exagerate,
ca și la căile ferate, cari sunt admira-
te cu o multime de salariați,
întrucât autobuserile și automobilele
sunt atât de mari spese, ca și căile
ferate. Prin urmare taxelor, cari se în-
seamnă la cursele de autobu-
suri și automobile nu li-se poate justifica prin
nimic exagerarea.

Confirmarea obiectivității noastre.

Vedem că confratele „Carpații” din
Brașov renunță de a mai releva
chestia ilustratelor noastre, pretinse
a fi de propagandă și confis-
cate dela dl Ciurcu. Noi nu da-
m de astă dată scrisoare, în origi-
nală d-lui Ciurcu, care ni-o adre-
ază ca răspuns la cele scrise în ziarul
„Carpații” 14 Octombrie. Acesta
va lăsa să vorbească faptul, că
noi — având în vedere că spăra cauza
unui vechi și bun român — am adus
motive sigure și adevărate, căci totul
s'a petrecut așa cum am arătat în
numărul amintit și nu cum s'a presu-
pus de cei ce s'au grăbit a o da în
lumea largă. Redăm mai jos scrisoarea:

*Sunt în posesia Stim. D-Voastră ziar,
referitor la anunțul Cărilor poșt. ilustrate.*

*Viu a Vă aduce mulțumirile mele căldu-
roase pentru răspunsul cel mai potrivit în a-
ceastă privință, căci eu ca. persoană exerci-
tată în atâta timp nu m-am putut pune a e-
fectua asemenea ilustrate sub împrejurările
de astăzi, ci într'adevăr acele au fost execu-
tate cu ani de zile mai înainte de războiu,
precum am declarat aici la oficiul competent,
deklarându-le d-ilor, că dacă se constată, că
le-am executat în timpul anului din 1921 sau
1922 mă supun la orice pedeapsă, așa că nu
mai asemenea dovadă contra mea, nu s'a
putut dovedi ca culpabil.*

*Mai departe ce să mai zic, ca și D-Voastră,
numai altă persoană poate prețui cât bine
nu am adus eu poporului d'aici cu:*

*Literatura română, mai pe urmă și a căr-
ților didactice de toată natura, atât pentru
școlile primare, medii și a. edate de mine,
precum e vorba romanului:*

*„Fă bine, că-ți auzi rău”.
Iar acum ca să mă pun a mai răspunde
d-ilor, nu mai mi fac de lucru, deoarece duc
o viață cu destule greutăți și luptă.*

*Mulțumindu-Vă încă odată pentru reclama
făcută călduros.*

*Cu deosebită stimă:
(ss) Ioan I. Ciurcu.*

Impertinența precupeților

— Dick îi păcălește pe funcționari. Publicului îi exploatează încrederea. —

Indolența și naivitatea româ-
nilor a încurajat impertinența unor
elemente mercantile în România,
încât aceste elemente nesocotesc
chiar și legile, sprijinindu-se pe
buzunarul, pe care și-l'au umplut
cu bani din milostivenia autorită-
ților și din truda populației. Cea
mai tipică dintre aceste elemente
însă, probabil este Dick Iacob
în str. Regina Maria Nr. 7 din
Cluj. Acest individ s'a ocupat cu
tot felul de afaceri în decursul
războiului, însă cu toate a dat
faliment, dar cu succes ca să
apară din nou pe piață recules
prin metodele, pe cari le-a între-
prins și mai înainte. Astfel după
înfăptuirea României-Mari în scurt
timp a devenit milionar imperti-
nent, nesocotind chiar și legile,
buzuindu-se pe buzunarul său în-
fundat. Acțiuni au fost pornite
contra lui, dar rezultatul dorit nu
l-a văzut însă nimenea. În urma
acestora în ultimul timp a deve-
nit și mai impertinent, încrezân-
du-se în indolența autorităților, al
favorit se crede.

Afacerile pricopsitului Dick, în
tot cazul merită atenție, în special,
că în ultimul timp, anunțând că

INFORMAȚIUNI

...Sa Episcopul Nicolae Ivan
București...
la ședințele Senatului...
Sinod.
— Ministerul Justiției a elaborat
un proiect pentru accelerarea judecării
cauzelor, când în vedere, că în prezent
un proces durează minimum 3—4
ani, până se aduce sentința definitivă.
— Ministrul de finanțe a întocmit
un anteproiect de lege pentru inca-
sarea impozitelor indirecte.
— Plata pământurilor expro-
prietate s'a ordonat pentru a se
atrage în circulație numeralul de-
pozitat la țărani, Ministerul finan-
țelor astfel căutând să soluționeze
criza de numerar.
— Statul catolic ardelean a avut
săptămâna trecută o adunare generală,
în care a fost ales președinte baronul
Josika Gábor, renegat român, iar în
comitet mai mulți luptători politici
contra dispozițiilor guvernului român
referitoare la învățământul confesional,
reforma agrară etc.
— Oficiile de incartiruire
reînființându-se în orașele din
noul județ, comisiile înfiin-
țate în acest scop au și început
să controleze locuințele, pentru
a constata ca fața locului, cari
locuințe se pot rechiziționa. Uni-
unea Proprietarilor din Cluj, pen-
tru a-și asigura interesele față
de recșiziție, a intervenit, ca în
această comisie să se accepte și
și reprezentanți de-ai propieta-
rilor de case.
— Mersul trenurilor se mo-
difică pe 1 Noembrie, pe liniile
principale rămânând acelaș mers,
care este deja în vigoare, trenu-
rile de pe liniile laterale acom-
dându-se acestui mers pentru in-
tensificarea legăturilor de comu-
nicație.
— Am primit la Redacție un
articol important în legătură cu che-
stia ce se petrec la Opera Națională
din Cluj, susținând în cea mai mare
parte afirmațiile noastre publicate în
legătură cu neajunsurile dela Operă.
Regretăm însă, că articolul a întâr-
ziat, încât în lipsă de spațiu, numai
în numărul viitor vom putea reveni
asupra articolului interesant și amă-
nunțit.
„La Isoarele Vieții” de Mihail Ve-
lea, o mică broșurică, dar mare în
conținut, merită să o citească orice iu-
bitor de literatură pură și filosofie
adevărată.
— La Reuniunea Comercianților, Me-
seriașilor și Industriașilor Români din
Cluj a devenit președinte un fost func-
ționar postal numit Iliescu, actualmente
zaraf în Cluj. Cu această ocazie constatăm
cu regret, că unele uniuni, ca
aceasta, tolerează să li-se impună ca
președinte, elemente, cari nu au nimic
comun cu interesele profesiștilor,
vânând exclusiv după titluri, pe care
nu le merită.
— Ion Petringenar, fost cismar în
Budapest, a fost arestat Vineri în Cluj,
pentru cîterite excrocherii și șantaje.

Sportive

„Universitatea” în streinătate.

Echipa „Universitatea” din Cluj,
după cum se știe, a plecat în turneu
prin streinătate. La Milano, oprindu-se,
a avut un matsch cu italienii, pe cari
i-a bătut, obținându-se rezultatul în
favoarea echipei „Universitatea” din
Cluj cu 3:1.

Echipa universitarilor români din
Cluj, pleacă dela Milano la Paris,
continuându-și apoi turneul de fotbal
în alte centre mondiale.

Fabrica română ardeleană de clopote patentate și Ornate Bisericești

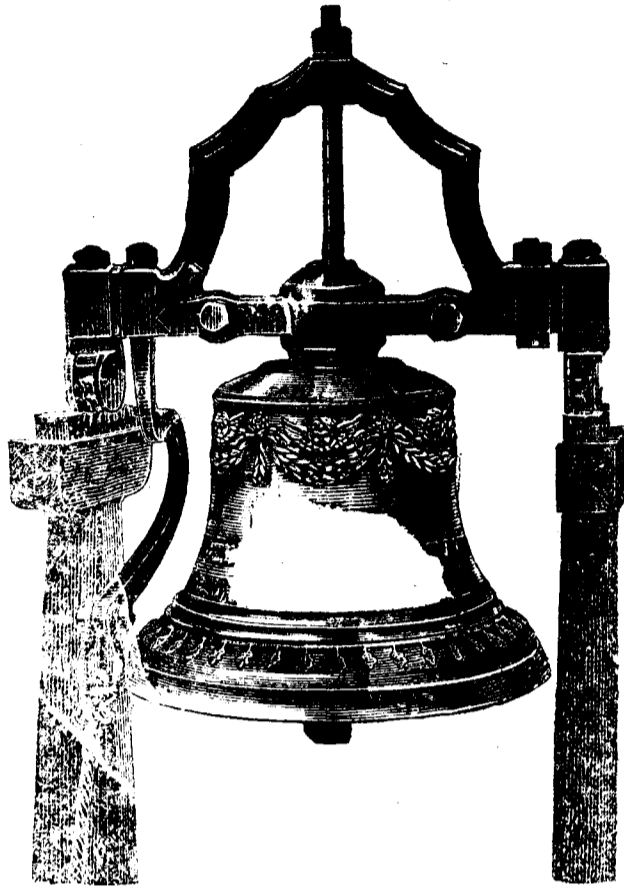
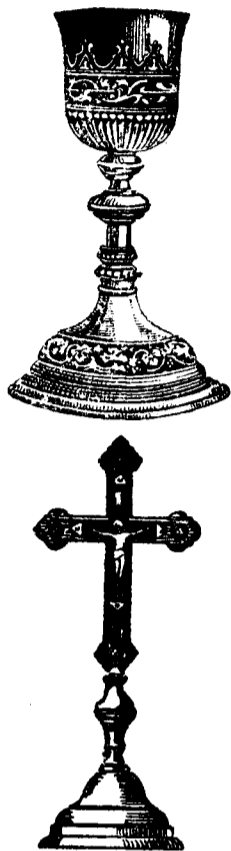
Alexandru Anca, Cluj

1870

Distins cu medale de argint și mai multe diplome

Înainte succesorii lui Efraim Andrásófszky
Birourile: CLUJ, Piața Unirii 32 și Reg. Maria 14. Fabrica C. Victoriei 36.

Unica fabrică în țară, care pregătește clopote patentate de prima calitate după vechiul recept Andrasófszky, care a fost premiat cu medale de argint și mai multe diplome la diferite expoziții. Durabilitatea tonului armonia și exactitatea pregătirii să garantează pe mai mulți ani. — Înainte de a face comandă ori unde, cereți informațiuni și oferte de prețuri dela fabrica noastră. Veniți, Vedeti și vă convingeți.

Az ország egyetlen gyára, amely szabadalmazott harangot készít kitűnő minőségben az Andrásófszky receptje szerint, mely több kiállításon volt aranyéremmel kitüntetve. Tártósságáról több évi felelősséget vállalunk. Mielőtt bárhol rendelést tenné, kérjen felvilágosítást és ajánlatot gyárunktól. Jöjjenek és győződjenek meg.

Domni Advocați și Judecători!

Comandați urgent dela **Librăria Anca, Cluj**

„Legea de execuție”

cu prefață de Dr. Stefan Laday. Prețul Lei 65.—

„Vademecum” juridic

român—maghiar de Alex. Balázs. Prețul 60 Lei.

A apărut în ediția Camerei de Comerț și Industrie Cluj.

Explicarea Nouilor legi de impozite

din care fie cine pricepe clar dispozițiile legii și își poate socoti simplu darea din 1 Aprilie 1923. Prețul unui exemplar face 3 Lei.

Noua Lege a chiriilor

Prețul unui exemplar face 5 Lei. Să află la **Librăria Anca, Cluj.**

In atenția femeilor!

A APĂRUT

în editura **Librăriei Anca Cluj**, îndrumarul doctorului gynecolog Grigoriu intitulat **„Cartea Moașelor”**. Fiecare femeie trebuie să-l consulte zilnic, căci cuprinde sfaturi pentru îngrijirea femeii și a copilului înainte și după naștere, noțiuni generale asupra sănătății familiei tuturor îngrijirea boalelor femești cu 130 fotografii femești explicative.

Prețul 120 lei, plus 5 lei porto, care sumă se trimite înainte.

Megjelent! a Kolozsvári Keresk. Iparkamara kiadásában

A legujabb Adótörvény magyarázata

melyből mindenki világosan megérti a törvény rendelkezéseit és kiszámíthatja adóját 1923 Aprilis 1-től. Egy példány ára Lei 3.

Legujabb Lakbérleti törvény

Egy példány ára Lei 5. Kapható Anca könyvkereskedésbe Cluj.

Prețime!

Nou Apărut!

Predici la morți

de I. Marga

1 expl. 35 lei. Se află la **Librăria Anca Cluj.**

ALEXANDRU ANCA

Institut de arte grafice, librărie, mare depozit de hârtie, papetărie, recvizite de scris și articlii de lux. Piața Unirii 32. CLUJ Telefon 124.

Tipografia este provăzută cu cele mai frumoase

și mai moderne caractere de litere. Aranjat cu putere electrică execută prompt și repede tot felul de lucrări precum: lucrări pentru bănci, Libele de depunere, Bilanțe, Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori, Firme, Diplome, Bilete de vizită, Invitări, la prețrecri, Anunțuri de logodnă și cununie, Tipărituri advocațiale precum Foi periodice, Opuri, Broșuri, Placate și Necrologe.

Doritorii de-a tipări ceva din cele arătate mai sus, sunt rugați, în interesul propriu, a cere întâi preliminar de plată.

Librăria are un bogat asortiment în recvizite

de birou, cărți școlare, hârtie, registre. Mare depozit de recvizite și Ornate bisericești precum și icoane sfinte în diferite mărimi.

Bronz și Aramă roșie rămășițe, cumpăr ori ce cantități. Plătesc bine, oferte la **Librăria Anca Cluj Piața Unirii.**

Instalație completă de Ațetelin foarte acomodată la economie mai mare, eftin de vânzare. A se adresa la Adm. ziarului Regina Maria, 14.

Mașini de tipografie de vânzare amare cu ramă de 33x46x33, nu funcționează din lipsă de reție. Ambele 50.000 Lei. Adresa: **Lib Anca, Cluj.**

Invetăcel din familie bună cu 2—4 clase vile sau liceale să caută și librăria Anca Cluj.

Caut cameră goală și bucătărie numai cameră, ori unde în oraș. Chiria invoială. Adrese la ziar sub „Calfă”.